

Bestemmingsplan
Grootegast, RSG De Borgen, Woldborg

Vastgesteld

Bestemmingsplan Grootegast -
RSG De Borgen, Woldborg

Code 10-99-194 / 03-04-12

GEMEENTE GROOTEGAST 10-99-194 / 03-04-12
BESTEMMINGSPLAN GROOTEGAST, RSG DE BORGEN,
WOLDBORG

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
2. HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELINGEN	2
2. 1. Huidige situatie en ruimtelijk-functionele karakteristiek	2
2. 2. Planologische situatie	3
3. BELEIDSKADER	5
3. 1. Rijksbeleid	5
3. 2. Provinciaal beleid	5
3. 3. Huidig gemeentelijk beleid	6
4. RUIMTELIJK-FUNCTIONELE UITGANGSPUNTEN	7
4. 1. Algemeen	7
4. 2. Programma	8
4. 3. Locatiekeuze en ruimtelijke opzet	9
4. 4. Inrichting, ontwerp en beeldkwaliteit	12
4. 5. Verkeer en parkeren	12
5. EFECTEN OP DE OMGEVING EN RANDVOORWAARDEN	13
5. 1. Milieuaspecten	13
5. 2. Water	14
5. 3. Ecologie	16
5. 4. Cultuurhistorie en archeologie	16
5. 5. Externe veiligheid	17
5. 6. Duurzaam bouwen en energie	17
6. TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN	19
6. 1. Algemeen	19
6. 2. Toelichting op de bestemmingen	19
7. UITVOERBAARHEID	20
7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	20
7. 2. Grondexploitatie en economische uitvoerbaarheid	20
8. INSPRAAK EN OVERLEG	21
8. 1. Inspraak	21
8. 2. Overleg	21

BIJLAGEN

Bijlage 1 Ecologisch onderzoek

Bijlage 2 Archeologisch onderzoek

Bijlage 3 Resultaten inspraak en overleg

1. INLEIDING

In de hoofdkern Grootegast, in de gelijknamige gemeente, is de onderwijs-vestiging *Woldborg* van de rijksscholengemeenschap *De Borgen* aanwezig. De school staat aan de Kersenlaan/hoek G.P. Beukemalaan.

Van de kant van het de rijksscholengemeenschap zijn plannen om te komen tot een uitbreiding aan de zuidzijde van de huidige school. Het gaat om een uitbreiding die noodzakelijk is om het groeiend aantal leerlingen op adequate wijze te kunnen opvangen; naast extra lokalen wordt tevens voorzien in studie-, vergader- en algemene ruimtes. Enkele tijdelijke leslokalen aan de zuidwestzijde zullen worden verwijderd.

Het bestaande schoolgebouw van de RSG De Borgen is tot dusver planologisch geregeld in het *Bestemmingsplan Grootegast-2008*. Daarin is nog niet voorzien in de nu beoogde ontwikkeling.

Gelet op de wenselijkheid om spoedig met de bouw te kunnen beginnen, is in overleg tussen de gemeente Grootegast en de *Onderwijsgroep Noord* (waarvan de RSG deel uitmaakt) het voorliggende bestemmingsplan opgesteld. Daarmee wordt een planologische grondslag geboden voor de nieuwbouw.

Na deze inleiding worden in dit bestemmingsplan achtereenvolgens beschreven:

- de huidige situatie en relevante ontwikkelingen (hoofdstuk 2);
- het beleidskader (hoofdstuk 3);
- uitgangspunten voor de ruimtelijk-functionele structuur: het programma van eisen, de locatiekeuze en de voorgenomen inrichting (hoofdstuk 4);
- een toetsing aan de omgevingsaspecten (hoofdstuk 5);
- een toelichting op de bestemmingen (hoofdstuk 6);
- een weergave van de uitvoerbaarheidsaspecten (hoofdstuk 7);
- een verantwoording van inspraak en overleg (hoofdstuk 8).

2. HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELINGEN

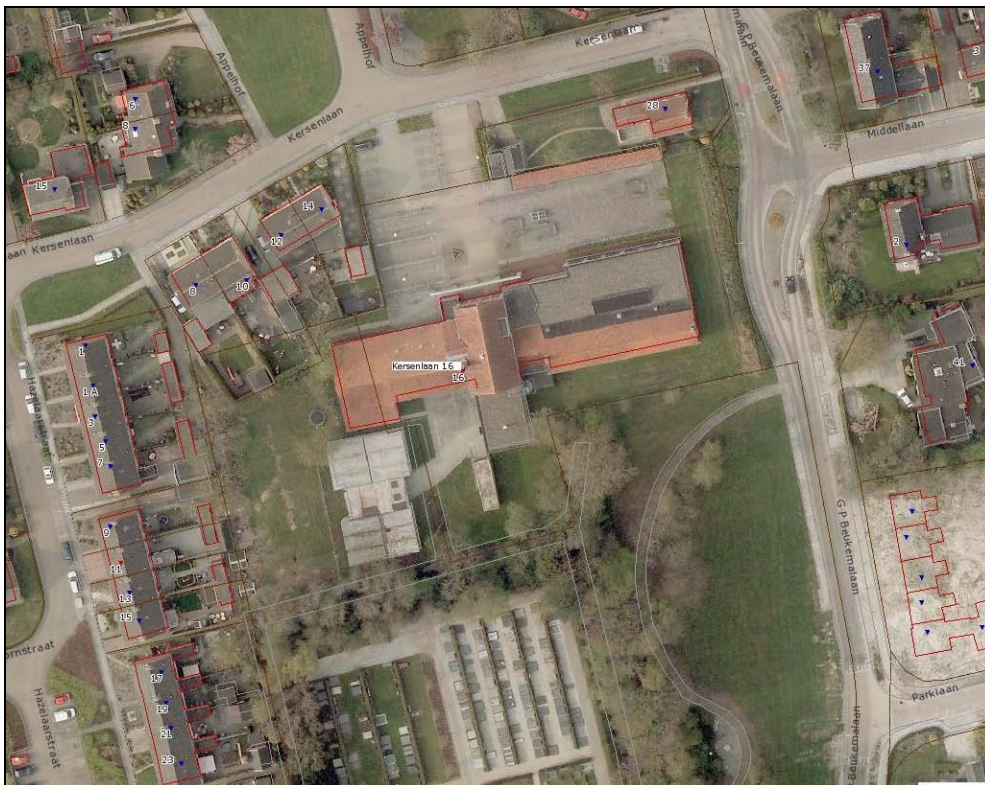
2. 1. Huidige situatie en ruimtelijk-functionele karakteristiek

Het plangebied van dit bestemmingsplan heeft betrekking op de totale locatie van de RSG te Grootegast: voor een integrale regeling worden zowel de bestaande schoolgebouwen, als de nieuwe ontwikkeling in het voorliggende bestemmingsplan geregeld. Daarmee wordt de uitbreiding planologisch mogelijk gemaakt en tegelijk in een passende bestemming voorzien voor de gronden waar thans nog de tijdelijke lokalen staan.

Ook de bijbehorende gronden voor pleinruimtes, ontsluiting en groen krijgen binnen de grenzen van dit bestemmingsplan een passende regeling.

Het gebouw van de school ligt aan de Kersenlaan. Aan de west- en noordwestzijde van de school staan woningen (Kersenlaan, Hazelaarstraat). Aan de noordoostzijde staat een vrijstaande woning, vroeger een dienstwoning voor de school. Aan de zuidzijde van de school ligt een groenvoorziening met daarnaast het terrein van een begraafplaats.

Meer zuidoostelijk van de school ligt ten oosten van de G.P. Beukemalaan een gebied waar een aantal verouderde huurcomplexen zijn afgebroken. Het nieuwe bestemmingsplan Grootegast voorziet hier in vervangende nieuwbouw; woningbouwcorporatie Wold & Waar te Leek is aldaar initiatiefnemer. Onderstaande figuur 1 geeft een beeld van het plangebied met zijn directe omgeving.

Figuur 1. Huidige situatie

Door het groeiend aantal leerlingen op *De Woldborg* is er in 2004 een aantal tijdelijke lokalen aan de zuidzijde van het gebouw geplaatst. Het aflopen van de tijdelijke vergunning noodzaakt temeer tot een adequate permanente huisvesting.

2. 2. Planologische situatie

De kern Grootegast, en daarmee ook het huidige schoolcomplex, is opgenomen in het bestemmingsplan "Grootegast-2008". Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad van Grootegast bij besluit van 25 november 2008 vastgesteld; het werd bij besluit van 30 juni 2009 door Gedeputeerde Staten van Groningen goedgekeurd (behoudens enkele, hier niet relevante onderdelen). In het bestemmingsplan Grootegast is de locatie van de rijks-scholengemeenschap onder de bestemming "Maatschappelijke doeleinden 2" gebracht. Deze bestemming is bedoeld voor een regeling van de aanwezige school met bijbehorende voorzieningen. Zie voor een fragment uit het vigerende plan figuur 2. Het bestemmingsplan Grootegast werd door Gedeputeerde Staten van Groningen (merendeels) goedgekeurd bij besluit van 30 juni 2009.

Figuur 2. Fragment bestemmingsplan Grootegast (2008)

Enkele gronden aan de zuidzijde van het dorp bleven buiten de goedkeuring vanwege hun archeologische betekenis; deze liggen echter op ruime afstand van het voorliggende plangebied. Voor de realisering van de nieuwe ontwikkeling is een wijziging van het huidige bestemmingsplan Grootegast nodig voor wat betreft het perceel van de school.

De gronden waarop de uitbreiding is voorzien, hebben merendeels al een bestemming "Maatschappelijke doeleinden 2", maar hebben geen bouwvlak; voor een bescheiden deel is de uitbreiding voorzien op gronden die in het huidige plan een bestemming "Groenvoorzieningen" hebben.

3. BELEIDSKADER

3. 1. Rijksbeleid

- *Nota Ruimte*

De *Nota Ruimte* (2006) bevat de visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling tot 2015, met een doorkijk tot 2030.

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak in Nederland. Meer specifiek richt het beleid zich op vier algemene doelen:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid (tegen water en risicovolle activiteiten).

Twee begrippen staan centraal in de *Nota Ruimte*: Basiskwaliteit en nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Deze bestaat uit de belangrijkste gebieden in Nederland op het terrein van economie, infrastructuur en verstedelijking, water, natuur en landschap. De gemeente Grootegast maakt in hoofdzaak geen deel uit van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Voor de gebieden die geen onderdeel vormen van deze hoofdstructuur is het beleid gericht op het waarborgen en zo mogelijk vergroten van de basiskwaliteit. De eerste verantwoordelijkheid voor deze basiskwaliteit ligt bij de provincie. De *Nota Ruimte* geeft op een aantal punten zelf invulling aan het begrip basiskwaliteit. Voor dit plangebied zijn er vanuit het rijksbeleid geen directe consequenties.

3. 2. Provinciaal beleid

- *Provinciaal Omgevingsplan Groningen 2009-2013*

Het provinciaal ruimtelijk beleid is verwoord in het Provinciaal Omgevingsplan Groningen (POP) dat opgesteld is voor de periode 2009-2013, met een doorkijk naar 2020.

Op de functiekaart van het POP is het dorp Grootegast als 'bestaand bebouwd gebied' aangeduid. Behoud, herstel en ontwikkeling van de kwaliteit van woongebieden en andere functies staat voorop.

Met betrekking tot het landschap vormt het streekeigen karakter van het gebied het vertrekpunt voor nieuwe ontwikkelingen en ingrepen. Dit betekent dat de natuurlijke en cultuurhistorische kenmerken die het karakter van een gebied bepalen, moeten worden gehandhaafd en waar mogelijk worden hersteld en verder worden ontwikkeld. Bij alle ingrepen dient nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de inpassing in het landschap en de bouwstijl.

- *Omgevingsverordening Provincie Groningen*

Ter uitvoering van het beleid uit het POP hebben Provinciale Staten eveneens op 17 juni 2009 een provinciale Omgevingsverordening vastgesteld.

De provinciale verordening is een nieuw instrument, zoals opgenomen in de *Wet ruimtelijke ordening-2008* (Wro). Deze verordening bevat onder meer algemene regels voor de inhoud van bestemmingsplannen en de daarbij behorende toelichting. Deze regels moeten bewerkstelligen dat provinciale ruimtelijke belangen doorwerken op het lokale niveau. Dat betekent dat gemeenten zich bij het opstellen van (nieuwe) bestemmingsplannen moeten houden aan de regels uit de provinciale verordening. Voor zover noodzakelijk moeten deze regels bovendien binnen een bepaalde termijn in geldende bestemmingsplannen worden verwerkt. De genoemde richtlijnen en voorwaarden zijn zowel inhoudelijk als methodisch. In dit bestemmingsplan is (waar van toepassing) met de Omgevingsverordening rekening gehouden.

3. 3. Huidig gemeentelijk beleid

- *beleid onderwijshuisvesting*

Sinds 1 januari 1997 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. De basis van dit huisvestingsbeleid is vastgelegd in een door de wetgever verlangde gemeentelijke verordening. Voor Grootegast betreft het de "*Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Grootegast 2010*".

Op grond van de wettelijke taak heeft de gemeente het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Grootegast 2011-2014* opgesteld.

Ook *De Woldborg* is in het plan opgenomen. Aangegeven is dat de huidige bruto vloeroppervlakte van de school 1680 m² is. Na de gewenste uitbreiding ontstaat er een maximale capaciteit van 2500 m². Het *Integraal Huisvestingsplan* houdt derhalve rekening met een toename van 820 m².

De oppervlakte van 2500 m² is gebaseerd op het huisvesten van maximaal 300 leerlingen.

- *ruimtelijk beleid*

Het huidige planologische beleid voor het plangebied is in hoofdstuk 2.2. toegelicht. Dit wordt met het nieuwe bestemmingsplan gedeeltelijk herzien. Voorliggend bestemmingsplan geeft de basis voor de realisering van de uitbreiding van de locatie Woldborg.

Het ruimtelijk beleid dat aan de nieuwe functie en aan het ruimtelijk ontwerp ten grondslag ligt, wordt in hoofdstuk 4 beschreven.

4. RUIMTELIJK-FUNCTIONELE UITGANGSPUNTEN

4. 1. Algemeen

Aan dit bestemmingsplan ligt een programma van eisen ten grondslag dat zowel betrekking heeft op nieuwbouw, als op de verwijdering van enkele tijdelijke opstallen.

Alvorens op de ruimtelijke aspecten in te gaan een typering van de school.

De rijksscholengemeenschap De Borgen, Woldborg, hoort tot de Onderwijsgroep Noord te Groningen met in totaal 24 onderwijsvestigingen in Noord-Nederland.

RSG De Borgen is een regionale scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs, die reeds een lange historie in Grootegast kent. Het stichtingsjaar van de school dateert van 1949.

Samen met de vestigingen in Leek en Roden is er een breed aanbod van praktijk-onderwijs, vmbo, havo, atheneum en gymnasium. De Woldborg zelf kent een brede instroom, waarbij leerlingen na de onderbouw voor atheneum en havo in Leek terecht kunnen.

De Woldborg zelf heeft eveneens een belangrijke regionale functie met diverse leer- gangen. De regionale functie strekt zich uit over de gemeente Grootegast en verder over kernen in de omgeving, zoals Marum, De Wilp, Jonkersvaart en kernen in de gemeente Zuidhorn. De leerlingen uit de regio worden met een schoolbus gebracht.

Figuur 3. Hoofdgebouw Woldborg aan de Kersenlaan

De school is qua leerlingenaantal de afgelopen jaren sterk gegroeid: van circa 90 leerlingen in het begin van de jaren negentig tot circa 270 leerlingen in het schooljaar 2010-2011. Het oorspronkelijke gebouw is met het oog op deze ontwikkeling voorzien van een aanbouw.

Vervolgens is voor de opvang van de groei vanaf 2004 een aantal tijdelijke onderkomens aan de zuidwest zijde van het hoofdgebouw geplaatst. Deze zijn bouwkundig in matig tot slechte staat en voldoen niet aan de onderwijskundig te stellen eisen voor een meer langduriger gebruik.

De hoofdingang van de school ligt aan de Kersenlaan 16. Daar zijn tevens parkeerplaatsen voor personeel, fietsenstallingen voor de leerlingen en pleinruimtes.

De school in Grootegast heeft als gezegd momenteel ± 270 leerlingen. Feitelijk is het huidige gebouw aanmerkelijk te klein voor het aanwezige aantal leerlingen. De verwachting is dat het huidige aantal voor de toekomst nog slechts in bescheiden mate zal toenemen en op circa 300 leerlingen zal worden gestabiliseerd. Om in een passende huisvesting voor het aantal leerlingen te kunnen voldoen, is verbetering en uitbreiding nodig.

Gelet op de belangrijke regionale functie van de school in Grootegast, is er een goed toekomstperspectief. Daarbij wordt tevens gewezen op de verzorgende functie van Grootegast als hoofdkern van de gemeente en op de functie voor delen van het Westerkwartier. Er wordt hierbij overwogen dat Grootegast geen specifieke krimp-problematiek kent, zoals elders in de provincie.

De Onderwijs-Groep Noord te Groningen als bestuursorgaan van de RSG De Borgen zet dan ook - na overleg met de gemeente Grootegast - in op kwalitatieve verbetering en uitbreiding ter plaatse. Het voorliggende bestemmingsplan dient daartoe. De Onderwijsgroep overweegt hierbij een goede verdeling van onderwijsvoorzieningen over de centrumkernen in het Westerkwartier.

4. 2. Programma

In het programma van eisen voor De Woldborg wordt uitgegaan van zowel verwijdering van de tijdelijke gebouwen als uitbreiding. Per saldo is meer ruimte nodig, dan die welke met de verwijdering van de tijdelijke lokalen komt te vervallen.

Uitbreiding is nodig voor:

- onderwijsruimtes (lokalen);
- studieruimtes;
- vergaderruimtes;
- bijbehorende algemene ruimtes (gangen, ruimtes voor garderobekastjes, ruimtes voor toiletten en dergelijke).

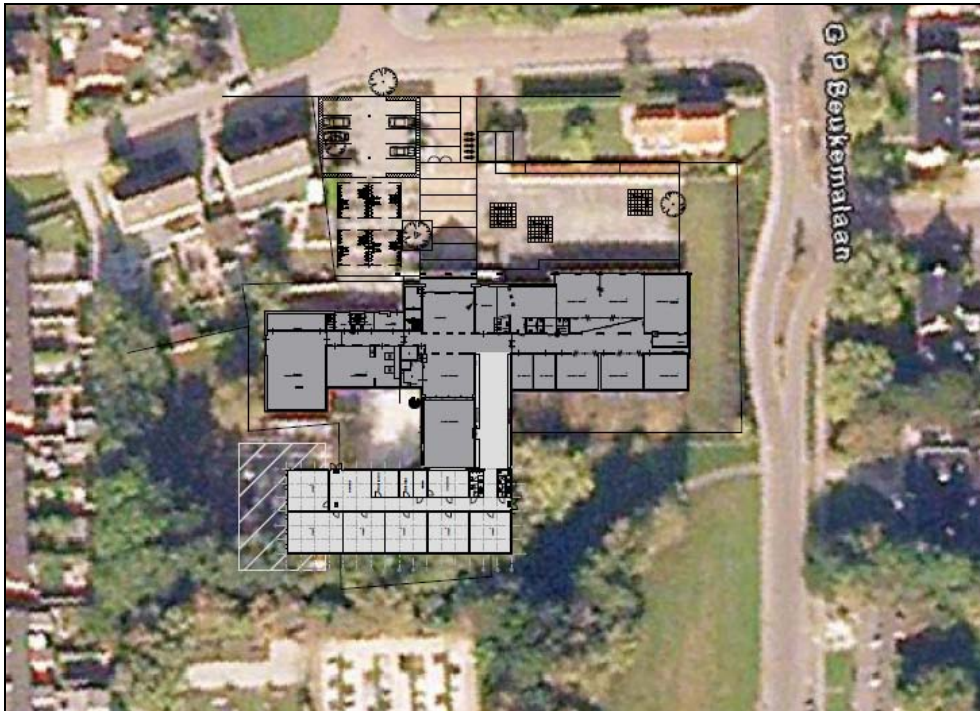
Bij de uitbreiding gaat het om een ruimtereservering van $\pm 800 \text{ m}^2$. Dit ligt in de orde van grootte van de uitbreidingsbehoefte uit het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Grootegast 2011-2014*.

Na de nieuwbouw worden de tijdelijke units verwijderd. Deze hebben een oppervlakte van $\pm 350 \text{ m}^2$. Per saldo is er dus een toename van bebouwing van een $\pm 450 \text{ m}^2$.

4. 3. Locatiekeuze en ruimtelijke opzet

Op basis van de ruimtebehoefte en de daarvoor beschikbare middelen (*Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Grootegast 2011-2014*) is de keuze om de uitbreiding aan de zuidzijde te situeren, oost-west achter de huidige school.

De locatiekeuze is afgestemd met de Onderwijsgroep Noord. In onderstaande figuur is de locatie weergegeven.

Figuur 4. Locatie uitbreiding school (KLEIN, architecten Groningen, 2011)

Bij de afweging van de locatie voor de uitbreiding zijn onderwijskundige en ruimtelijk-functionele motieven afgewogen.

De mogelijke locatie waar het nieuwbouwplan betrekking op heeft, sluit goed aan bij het bestaande complex. Het wordt op een zodanige wijze met het bestaande schoolgebouw verbonden, dat dit een optimaal functioneren van de school ten goede komt.

De kantine in het midden van het gebouw vraagt bij de nieuwe uitbreiding een goede bouwkundige en functionele aansluiting. In de gekozen opzet wordt centraal in het gebouw een verbinding met het nieuwe deel gemaakt, waardoor personeel en leerlingen bij leswisselingen niet meer buitenom hoeven te gaan.

De gekozen locatie, afgewogen tegen andere mogelijkheden, geeft het volgende beeld:

- aan de noordzijde is geen sprake van een realistische uitbreidingslocatie: daar ligt de hoofdentree met verkeers- en verblijfsruimte;

- aan de west-/ zuidwestzijde staan nu tijdelijke lokalen en is er voor een deel sprake van een open binnenterrein, vanouds een speelgelegenheid voor de omwonenden. Een verdere westelijke ontwikkeling zou de woonbebouwing aan de Hazelaarstraat te dicht kunnen naderen;
- een uitbreiding aan de zuidoostzijde is ruimtelijk ongewenst;
- aan de zuidzijde is in een oost-west situering gekozen voor uitbreiding van de school. Bij de aansluiting van de nieuwbouw op de bestaande school worden daarvoor bouwkundige voorzieningen getroffen.

Toetsing van de gekozen locatie aan overige planologische aspecten:

- *Verkeer*

De ontsluitingssituatie van de school verandert niet: deze blijft aan de zijde van het Kersenlaan. Dat geldt dus voor de schoolbus, auto's voor personeelsleden en fietsen van leerlingen. Via de G.P.Beukemalaan blijft een vlotte verbinding op het doorgaande tracé zuidelijk van Grootegast aanwezig.

- *Ruimtelijk-landschappelijk*

De voorgenomen uitbreiding vindt plaats in aansluiting op de bestaande school; deels is dat bijbehorend terrein, deels hoort het tot een groenvoorziening. Tevens loopt even verderop door het gebied een wandelpad die het gebied geschikt maakt voor een ommetje. Daar weer ten westen van ligt een historische begraafplaats. Deze heeft nog wel een functie als begraafplaats, dat wil zeggen dat er op (gereserveerde) plaatsen begrafenissen plaatsvinden; er worden echter geen nieuwe plaatsen meer uitgegeven.

Bij de voorgenomen uitbreiding is enige benutting van de aanwezige groenvoorziening onvermijdelijk. Doordat op een zo compact mogelijke situering wordt ingezet - direct achter de school - zal deze zo beperkt mogelijk blijven. Het aanwezige wandelpad door het groen en de aanwezige begraafplaats blijven onaangetast.

- *Stedenbouwkundig*

De school is ruimtelijk georiënteerd op de Kersenlaan en heeft door het ruime vóórterrein een teruggelegen situering.

In stedenbouwkundige zin kenmerkt zich het huidige gebouw door een zekere geleding in onderscheiden elementen: het centrale deel is in twee bouwlagen en is met een kap afgedekt; de bouwonderdelen aan de west- en oostkant bestaan uit één bouwlaag, eveneens met een kap. Daaraan wordt nu een bouwdeel toegevoegd. Een zekere geleding kan bijdragen aan een goede invulling van het bouwblok.

In overleg tussen gemeente en Onderwijsgroep Noord is gekozen voor een uitbreiding conform figuur 4.

Qua hoogte wordt aangesloten bij de overwegende hoogtes van het bestaande schoolgebouw, waarbij voor de uitbreiding met een maximale hoogte van 4,50 m wordt gerekend.

- *Archeologie / ecologie*

Er zijn volgens het vigerende beleid (bestemmingsplan Grootegast 2008) op voorhand geen aanwijzingen voor beperkingen. Zie ook hoofdstuk 4 waarin nader op deze aspecten wordt ingegaan.

- *Relatie omliggende functies*

RSG De Borgen ligt vanouds op een centrale locatie te midden van woonbuurten met maatschappelijke functies.

Primair is de gemeente van oordeel dat deze onderwijsvoorziening voor de kern behouden moet blijven en ontwikkelingsruimte moet worden geboden. Tegelijk moet daarbij rekening worden gehouden met omliggende functies. Daarvoor gelden richtafstanden, geen harde afstandsnormen.

Voor een goede milieuplanologische inpassing geeft de brochure *Bedrijven en milieuzonering* (VNG, 2009) richtafstanden aan die voor nieuwe ontwikkelingen worden toegepast. Deze worden voor bedrijfsmatige functies en voorzieningen gehanteerd. Het gaat hier, zoals het woord al zegt, om richtafstanden die zijn ingegeven door een "goede ruimtelijke ordening".

De afstanden gelden tussen enerzijds de mogelijk overlast gevende functie en anderzijds de grens tot waar binnen verblijfsruimtes voor een milieugevoelige functie kunnen worden gebouwd.

Voor onderwijsfuncties wordt een richtafstand van 30 m ten opzichte van milieugevoelige functies (als wonen) aangehouden. Voor begraafplaatsen wordt uitgegaan van een richtafstand van 10 m. De afstanden gelden voor een bepaald omgevingstype: hier een rustige woonwijk. Het zijn richtafstanden en géén harde afstandseisen. Dat betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn.

In de concrete situatie blijft de uitbreiding door de gekozen locatie ruim buiten de richtafstand van 30 m. Aan de oostzijde bedraagt de afstand tot de meest nabijgelegen woonbestemming tot het erf ± 55 m en tot de tuin ± 70 m. Aan de westzijde wordt de afstand ten opzichte van de bestaande school niet veranderd. Tot de achtererfbebouwing is daar de afstand ± 30 m en tot de woningen ± 45 m.

Het herstructureringsgebied rond de Parklaan is thans nog onbebouwd; afhankelijk van de exacte situering van vervangende nieuwbouw is sprake van een afstand van ongeveer 60 m.

In relatie tot de bewoningssituatie is van belang te wijzen op het feit dat de met de school samenhangende ontsluitingssituatie niet verandert: er komt geen toegang aan deze zijde van de school. Voorts wordt het bestaande groen voor zover mogelijk gehandhaafd.

Ook met de afstand tot de begraafplaats wordt voldaan aan de richtafstand van 10 m. Bovendien wordt de begraafplaats omgeven door opgaande beplanting.

Gelet hierop wordt voorzien in een milieuplanologisch aanvaardbare situatie. De uitgangspunten voor die uitwerking staan in de volgende paragraaf.

4. 4. Inrichting, ontwerp en beeldkwaliteit

Aspecten die van belang zijn voor de beoogde beeldkwaliteit zijn de volgende:

Daar waar met het bestemmingsplan de stedenbouwkundige randvoorwaarden worden aangegeven (locatie, hoogte), vindt meer specifiek over de welstandsaspecten een beoordeling in het kader van de *Welstandsnota Grootegast* plaats. Dit gebeurt in overleg met de rayonarchitect van Libau. In een eerste overleg met Libau is gebleken dat een oost-west gesitueerde uitbreiding voldoet aan het gewenste beleid. Daarmee is thans rekening gehouden.

Uitgangspunt is verder een passende inrichting van het terrein voor de uitbreiding van de school. Gemeente Grootegast en Onderwijsgroep Noord maken hier in overleg nadere afspraken over.

4. 5. Verkeer en parkeren

Uitgangspunt is een zo goed mogelijke bereikbaarheid van de school. Daarnaast is voldoende parkeergelegenheid noodzakelijk.

In de nieuwe situatie blijft de ontsluitings situatie ongewijzigd; deze ligt aan de zijde van de Kersenlaan. Vanaf de Kersenlaan/G.P.Beukemalaan wordt het verkeer verder afgewikkeld. Parkeren blijft op het eigen terrein van de school plaatsvinden.

5. EFECTEN OP DE OMGEVING EN RANDVOORWAARDEN

5. 1. Milieuaspecten

5.1.1. Milieuzonering

Een goede afstemming tussen het ruimtelijk beleid (i.c. dit bestemmingsplan) en beleidsinstrumenten op basis van andere wetgeving (als de *Wet Milieubeheer*) is van groot belang.

Voor een goede milieuplanologische inpassing geeft de brochure *Bedrijven en milieuzonering* (VNG,2009) richtlijnen. Voor functies als een school voor voortgezet onderwijs wordt een richtlijnafstand van 30 m ten opzichte van milieugevoelige functies aangehouden. Deze maat is het kader van het bestemmingsplan gehanteerd. Het bouwblok voor de uitbreiding voldoet aan die maat. In het vorige hoofdstuk is hierop al uitvoerig ingegaan.

5.1.2. Bodem

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal bij de bodemkwaliteit moeten worden stilgestaan. Voorkomen moet worden dat eventuele bodemverontreiniging een gevaar voor de volksgezondheid oplevert. Dit geldt zeker ook voor onderwijsfuncties als thans aan de orde.

In de voorliggende situatie gaat het met een school om een functie die gerealiseerd wordt op een gebied dat een continue groenfunctie heeft gehad. Vanuit het huidige gebruik zijn er geen aanwijzingen voor bodemverontreiniging. Op (een ander gedeelte van) het perceel is in 2001 een bodemonderzoek uitgevoerd. De grond is geschikt om te bebouwen. Een nieuw onderzoek is strikt genomen niet noodzakelijk (het bouwwerk valt binnen de zogenaamde W3 zone van de bodemkwaliteitskaart).

5.1.3. Geluidhinder

Ten aanzien van het aspect 'geluidhinder' is de *Wet geluidhinder* (Wgh) bepalend. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening.

Met de realisering van een uitbreiding van de school is in termen van de *Wet geluidhinder* sprake van realisering van een geluidgevoelige functie. De school ligt in een gebied waar woonstraten horen tot een 30-km gebied; er is geen sprake van wegen met formele geluidzone.

Omgekeerd kan van een school geluidbelasting voor de omgeving ontstaan.

Ten opzichte van de bestaande situatie wordt de nieuwbouw aan de zuidzijde van het huidige complex voorzien. Voor omwonenden verandert de situatie daarmee. Wel wordt de woonbebouwing niet dichter genaderd. Verder gaat het hier om de bouw van lokalen en blijven de meer geluidproducerende functies (toegangen, parkeerruimtes, pleinen) aan de noordzijde. Bovendien zal de verkeersaantrekkende werking niet wezenlijk toenemen, omdat het leerlingenaantal zich op deze locatie zal stabiliseren.

Concluderend is er op dit punt sprake van een uitvoerbaar plan.

5.1.4. Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de *Wet luchtkwaliteit* in werking getreden. De wet is enerzijds bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging; anderzijds heeft de wet tot doel binnen zekere randvoorwaarden mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Op grond van de wetgeving gelden grenswaarden ten aanzien van zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes, lood, koolmonoxide en benzeen. Deze geven het kwaliteitsniveau van de buitenlucht aan dat op een bepaald tijdstip bereikt moet zijn. De *Wet Luchtkwaliteit* verplicht bij het maken van ruimtelijke plannen de gevolgen voor de luchtkwaliteit mee te wegen. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de *Wet luchtkwaliteit* geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als een project "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De uitbreiding van de school mag als een project worden gerekend, dat niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Het aantal verkeersbewegingen van gemotoriseerd verkeer verandert niet substantieel; het aantal leerlingen en het aantal personeelsleden zal zich in hoofdzaak stabiliseren. Op het gebied van de luchtkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan.

5. 2. Water

Bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met de belangen van het water. De watertoets is hiertoe het juiste instrument. De gemeente Grootegast en daarmee ook dit plangebied valt in het werkgebied van Wetterskip Fryslân.

5.2.1. Algemeen: de watertoets

De watertoets vormt een onderdeel van de startovereenkomst *Waterbeleid in de 21^e eeuw*, een gezamenlijk stuk van de VNG, de provincies, het Rijk en de Unie van Waterschappen. In het kader daarvan dient bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen rekening te worden gehouden met de belangen van het water, zowel kwantitatief als kwalitatief.

5.2.2. Beleid

Uit de nota *Anders omgaan met water; waterbeheer in de 21e eeuw* (2000) blijkt dat water steeds belangrijker wordt. Water moet in principe ordenend zijn bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook in het provinciaal beleid neemt 'water' een belangrijke plaats in. De *Wet op de waterhuishouding* (thans Waterwet) bepaalt dat de provincie een waterhuishoudingsplan vast dient te stellen met daarin de hoofdlijnen van het waterhuishoudkundig beleid.

In het *Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013* is het Provinciaal Waterhuishoudingsplan opgenomen. Het POP-Groningen bevat een functietoekenning aan het grond- en oppervlaktewater.

Voor de verschillende toegekende functies zijn in het POP kwaliteitsnormen vastgesteld. Waterschappen hebben een belangrijke taak met betrekking tot het waterbeheer. In de waterbeheersplannen dienen zij functies aan het water te geven. Daarbij dienen zij tevens voor afstemming te zorgen met het ruimtelijk beleid.

Op gemeentelijk niveau hebben de gemeenten in het Westerkwartier een intergemeentelijk waterplan vastgesteld met een visie voor het jaar 2020. Het beheer van het watersysteem blijft gericht op veiligheid en functionaliteit. Het waterbeheer is gericht op integratie van aanwezige functies (als wonen, landbouw, natuur en recreatie). Het watersysteem wordt ingericht met zo min mogelijk technische ingrepen en de natuurlijke veerkracht is dan waar mogelijk hersteld, zodat ook extreme weersituaties kunnen worden opgevangen. De waterkwaliteit past bij de functie van het aanwezige water (c.q. aanwezige waterlopen). Uit ruimtelijk oogpunt is er aandacht voor de verscheidenheid in water en wordt de inrichting van de oevers op het karakter van de omgeving afgestemd.

5.2.3. Uitgangspunten plangebied

De volgende uitgangspunten zijn van belang:

kwantitatief:

- Het Wetterskip Fryslân hanteert als uitgangspunt dat bij plannen waarbij het verharde oppervlak met meer dan 200 m² toeneemt, er compenserende berging dient te worden gerealiseerd. In deze situatie wordt ruim 800 m² aan nieuwe bebouwing toegevoegd. Daarnaast wordt de bebouwing van de tijdelijke lokale verwijderd ($\pm$ 350 m²), per saldo een toename van $\pm$ 450 m². Als vuistregel wordt gehanteerd dat circa 10% van de toename van het verhard oppervlak gecompenseerd dient te worden. Dat betekent dat $\pm$ 45 m² aan watercompensatie moet plaatsvinden. Binnen de gegeven situatie worden de mogelijkheden bezien om de nabij gelegen watergang rond de begraafplaats enigszins te versterken. In het kader van het overleg is dit met het waterschap besproken. Zie ook hoofdstuk 8.

kwalitatief:

- Binnen Grootegast is / wordt gewerkt met een gescheiden watersysteem, waarbij het hemelwater en het overige afvalwater worden gescheiden. Het hemelwater wordt afgevoerd op de waterlopen en waterpartijen in de verschillende groengebieden en het overige afvalwater via het rioleringssysteem.
Voor zover er in oudere buurten nog sprake is van een gemengd systeem, wordt dit eveneens omgezet in een gescheiden systeem.
- Bij nieuwe projecten wordt een gescheiden stelsel aangelegd. Daar wordt, voor zover aan de orde, ook thans rekening mee gehouden.
- Overeenkomstig het 'stand-still-beginsel' van de *Europese Kaderrichtlijn Water* moet voorkomen worden, dat het oppervlaktewater verontreinigd raakt door lozing van het hemelwater van het verhard oppervlakte.

5. 3. Ecologie

Het plangebied, als ook zijn omgeving, kent vanuit gebiedsbescherming geen bijzondere waarden. Een ligging nabij de Ecologische hoofdstructuur of een anderszins beschermd natuurgebied is niet aan de orde.

Wat betreft de soortbescherming is met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (april 2002) voorzien in een bescherming van een groot aantal inheemse planten en diersoorten.

De wet wil schadelijke handelingen voor deze soorten voorkomen door middel van de volgende maatregelen:

- verbod op handelingen die de instandhouding van de in het wild levende planten en dieren in gevaar kan brengen;
- kleine objecten of terreinen waarvan één of meerdere soorten van belang kunnen zijn, kunnen door de provincie worden aangewezen als beschermde leefomgeving;
- bescherming van soorten die voorkomen op de "Rode Lijst".

Aangaande de soortbescherming kan worden opgemerkt, dat dit de uitbreiding wordt voorzien op een onbebouwd terrein. Wel zullen enkele bomen/struiken moeten worden verwijderd. Waardevolle boombeplanting wordt waar mogelijk ingepast. Het terrein heeft in het huidige bestemmingsplan een bestemming "Groenvoorziening" zonder specifieke waarden.

De uitvoerbaarheid is op dit punt nader onderbouwd door middel van een ecologisch onderzoek ¹⁾. Zie bijlage 1.

Uit het onderzoek komt naar voren dat geen beschermde soorten zijn aangetroffen waarvoor in het kader van de Flora- en faunawet ontheffing moet worden aangevraagd. Wel is de algemene zorgplicht van toepassing.

Voor vogels geldt dat nesten buiten het broedseizoen niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Bij uitvoering van de werkzaamheden buiten het broedseizoen, is er geen noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing.

In het ecologisch onderzoek wordt voorts nog aangegeven, dat in de directe omgeving van het plangebied zich geen Natura-2000 gebieden of gebieden bevinden, die onderdeel uitmaken van de Ecologische hoofdstructuur, waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben.

5. 4. Cultuurhistorie en archeologie

Vanuit oogpunt van cultuurhistorie zijn er geen bijzondere waarden in het gebied. Het plangebied ligt buiten de oorspronkelijke dorpskern en de daarin aanwezige cultuurhistorische waarden.

¹⁾ Mulder, G & E.van der Ploeg.2011. Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen nieuwbouw aan de Kersenlaan 106 te Grootegast. Rapport 2011-100, Koeman en Bijkerk bv, Haren.

Een aspect van cultuurhistorie dat minder zichtbaar is, is de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden.

De archeologische waarden zijn in beeld gebracht op de AMK (*Archeologische monumentenkaart* in de provincie Groningen, Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, 2001).

Binnen het plangebied komen volgens de *Archeologische Monumentenkaart* (A.M.K.) geen archeologische monumenten of anderszins terreinen met een (hoge) archeologische waarde voor. Het betreft een gebied dat archeologisch gezien een lage verwachtingswaarde kent.

Gelet op de omvang van de uitbreiding is bij Libau Steunpunt archeologisch advies gevraagd. Dit heeft geresulteerd in een bureauonderzoek ²⁾. Zie bijlage 2.

Uit het onderzoek komt naar voren, dat het plangebied op een glaciële rug met dekzand ligt waarop gedeeltelijk een esdek aanwezig is. Het plangebied ligt dichtbij het oude bewoningslint van Grootegast.

Wat betreft de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten, geeft Libau aan, dat sinds het midden van de 20ste eeuw grote delen van het plangebied bebouwd zijn geraakt. Door de diverse bouwwerkzaamheden zullen mogelijk aanwezige archeologische resten in het plangebied grotendeels zijn verstoord. Vervolgonderzoek is daardoor op deze locatie niet nodig. Mochten tijdens bodemwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt krachtens de Monumentenwet (1988) een meldingsplicht. In dat geval moeten vondsten worden aangemeld bij het bevoegd gezag (de gemeente Grootegast) en bij Libau.

5. 5. Externe veiligheid

Op 27 oktober 2004 is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) ingegaan.

In het externe veiligheidsbeleid staat de bescherming van individuen tegen de kans op overlijden als gevolg van een ongeluk met opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen centraal. Daarbij wordt het Plaatsgebonden risico (PR) en het Groepsrisico (GR) onderscheiden.

Volgens de risicokaart van de provincie Groningen bevindt zich op ongeveer 430 m vanaf het plangebied een gasontvangststation met bijbehorende transportleiding en op ruim 700 m een LPG-station. Het voorliggend plangebied ligt buiten de risicocontouren van deze twee locaties. Op ongeveer 175 m van het plangebied ligt een transportroute voor gevaarlijke stoffen (Bovenweg). Het plangebied valt ook buiten het risicogebied van deze weg.

Vanuit het aspect externe veiligheid zijn er geen belemmeringen.

5. 6. Duurzaam bouwen en energie

De provincie Groningen vraagt in de *Omgevingsverordening-2009* aandacht voor duurzame oplossingen en energiebesparing.

²⁾ RSG De Borgen, Woldborg te Grootegast, gemeente Grootegast, Een Archeologisch Bureauonderzoek, Libau, 16-11-2011-rapport 11-253.

De gemeente Grootegast voert algemeen een stimulerend beleid aangaande duurzaamheid, zowel wat betreft duurzaam bouwen als een duurzame inrichting van de (woon)omgeving.

Aangaande dit plan gaat het om een relatief bescheiden bouwwerk. Daarbij stelt het Bouwbesluit al de nodige eisen die vanuit oogpunt van duurzaam bouwen van belang zijn. Extra eisen bovenop het Bouwbesluit zijn voor het gebouw, mede gerelateerd aan de beschikbare budgetten, niet aan de orde.

6. TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN

6. 1. Algemeen

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de voorkomende bestemmingen. Het plan is opgezet conform de huidige *Wet ruimtelijke ordening* (ingangsdatum 1 juli 2008). Qua plangrens is het hele schoolterrein meegenomen: zowel het bestaande scholencomplex als de nieuwbouw met bijbehorende onbebouwde functies.

6. 2. Toelichting op de bestemmingen

In de planregels worden eerst de gehanteerde begrippen alfabetisch beschreven en volgt een algemene bepaling over de wijze van meten. Daarna volgen de bestemmingen, zoals die in dit bestemmingsplan zijn opgenomen. Deze worden hieronder toegelicht.

- *Groen*

De bestemming "Groen" is gelegd aan de westzijde van het schoolterrein en rond de oost- en zuidzijde. De bestemming sluit aan op omringend groen en biedt de ruimte voor passende inrichtingsmaatregelen. Zo is de inzet om tot de uitbreiding van de school het groen te laten doorlopen. Ook bij de bestaande school is dat aan de zuidzijde het geval. Toegang en pleinen liggen aan de noordzijde.

- *Maatschappelijk*

Deze bestemming regelt zowel het bestaande schoolgebouw als de uitbreiding aan de zuidoostzijde. De bestemmingsomschrijving van de bestemming "Maatschappelijk" voorziet in de regeling van de toelaatbare functies. Het bouwblok van de bestaande gebouwen is afgestemd op de bestaande situatie, zoals die ook in het vigerende bestemmingsplan Grootegast-2008 is opgenomen.

Het bouwblok voor de nieuwbouw is op de plankaart afgestemd op de gekozen locatie met daarbij behorende maatvoering.

Gelet op de ruimtelijke uitgangspunten zijn drie bouwvlakken onderscheiden met een gedifferentieerde hoogte. Voor het bouwblok van het bestaande schoolgebouw is de maatvoering afgestemd op de aanwezige bebouwing. Voor het bouwblok van de nieuwbouw is met een lagere hoogte voorzien, afgestemd op het beoogde bouwplan (maximale nokhoogte: 4,50 m).

7. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. In dat verband wordt onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van de gemeentelijke inspraakverordening (vastgesteld 27-01-2004) is het voorontwerp van dit bestemmingsplan zes weken voor een ieder ter inzage gelegen met gelegenheid tot het geven van reacties.

Daarnaast is het plan voorgelegd aan de betrokken diensten van Rijk en provincie als bedoeld in het *Besluit ruimtelijke ordening*. Ook het Wetterskip Fryslân is in het vooroverleg betrokken. De reacties komen in hoofdstuk 8 van deze toelichting aan de orde.

Op grond van de inkomende reacties is het plan omgezet in een ontwerp-bestemmingsplan ten behoeve van de formele procedure (terinzagelegging gevolgd door vaststelling in de gemeenteraad).

7. 2. Grondexploitatie en economische uitvoerbaarheid

Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid door middel van een cijfermatige opzet, is voor dit bestemmingsplan als geheel niet te geven. Het onderhavige plan is immers deels een actualisering van bestaande regelgeving en geeft deels de grondslag voor de nieuwbouw. Het betreft hier een initiatief dat voor rekening van de initiatiefnemer (Onderwijsgroep Noord te Groningen) komt. De gemeente Grootegast heeft hiermee in financiële zin geen directe bemoeienis, maar heeft wel middelen gereserveerd in het kader van het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Grootegast 2011-2014*.

De *Grondexploitatiewet* (onderdeel van de *Wet ruimtelijke ordening*) stelt een gegarandeerd kostenverhaal verplicht bij het opstellen van bestemmingsplannen.

Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het verhalen van kosten reeds anderszins is verzekerd, het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is en het stellen van eisen en regels omtrent werken en werkzaamheden in het exploitatiegebied niet noodzakelijk is. In dat geval dient de gemeenteraad tegelijk met vaststelling van het voorliggende bestemmingsplan expliciet en gemotiveerd te besluiten om géén exploitatieplan vast te stellen.

In de situatie van het plangebied van de *Woldborg* wordt afgezien van het vaststellen van een exploitatieplan vanuit de omstandigheid dat er aan het plan geen gemeentelijke kosten zijn verbonden en tussen Onderwijsgroep Noord en gemeente afspraken zijn gemaakt in het kader van het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Grootegast 2011/2014*.

8. INSPRAAK EN OVERLEG

8. 1. Inspraak

Het voorontwerp van dit bestemmingsplan is vanaf 28 september 2011 zes weken ter inzage gelegd (tot en met 8 november 2011).

In genoemde periode zijn geen inspraakreacties ingekomen.

Voorts is in deze periode op dinsdag 11 oktober 2011 een inspraakavond over het plan gehouden. Het verslag van de inspraakavond is in bijlage 3 bij deze toelichting opgenomen.

8. 2. Overleg

In het kader van het wettelijk verplichte overleg zijn reacties ingekomen van de navolgende instanties (zie bijlage 3):

1. Provincie Groningen

Bij brief van 28 oktober 2011 heeft de provincie Groningen (Afdeling Ruimtelijke Plannen) haar reactie gegeven.

De provincie geeft aan dat het plan geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

2. Wetterskip Fryslân

Het Wetterskip Fryslân geeft bij schrijven van 2 november 2011 zijn wateradvies. Het waterschap gaat op de volgende punten in.

Toename verhard oppervlak

Gelet op de toename van het verharde oppervlak (met meer dan 200 m²) dient binnen hetzelfde peilgebied 10% van de toename gecompenseerd te worden. Deze compensatie dient binnen hetzelfde peilgebied gecompenseerd te worden.

Het waterschap geeft aan dat in verband met de toename van het verharde oppervlak er 45 m² gecompenseerd dient te worden. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het compenseren in verband met het dempen van een sloot. Per saldo gaat het om 75 m² aan compensatie. Het waterschap adviseert dit te realiseren door de watergang ten zuiden van de bouwlocatie over een lengte van 150m met 0,50 m te verbreden.

Naast het bestemmingsplan dient bij dempen en verbreden van de sloot rekening te worden gehouden met een watervergunning.

Reactie: De beoogde compensatie ligt binnen hetzelfde peilgebied, maar buiten het plangebied. Binnen de huidige bestemmingsregeling (bestemmingsplan Grootegast) is verbreding planologisch mogelijk binnen de hier gelegde bestemming Groenvoorzieningen.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Het uitgangspunt van het waterschap is om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

In dit geval kan hemelwater afkomstig van verhard oppervlak, onder bij het onderwerp 'waterkwaliteit' genoemde voorwaarden worden afgevoerd.

Waterkwaliteit

Ten behoeve van een goede waterkwaliteit moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in oppervlaktewater terecht komen.

Reactie: Het hemelwater wordt geloosd op het oppervlaktewater. Overigens gaat het om zaken die bij de uitvoering van het plan aan de orde komen, waarbij opgemerkt wordt dat het in het concrete geval gaat om plaatsing van bestaande units.

Drooglegging en waterpeilen

Bij realisering van drooglegging en verharding moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging. Gelet op de beschreven situatie wordt voldaan aan de droogleggingsnorm.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet een vergunning in het kader van de Waterwet worden aangevraagd.

Reactie: In voorkomend geval wordt hiermee bij de planuitvoering rekening gehouden.

Procesafspraken

Het waterschap gaat uit van communicatie van het wateradvies met initiatiefnemer (hetgeen is gebeurd) en ziet bij het opvolgen van de wateradvies geen waterhuishoudkundige bezwaren tegen het bestemmingsplan.

===